

Афон 2643

Нільс Вестербоер

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Валерія Співак

© Видавництво «Лобстер». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Пролог

Тілла Лундштрьом більше не кохала свого чоловіка. Щоб убити його, не відчуючи провини, їй вистачило чотирьох років і дев'яноста трьох днів.

Домогосподиня з Дуньо дізналася про зраду чоловіка, тільки коли проти нього вже порушили справу (коханка була настільки юною, що за такі стосунки передбачалась відповідальність). Тілла вірила у прощення, до того ж коханий був уже немолодий, тож вона продовжувала піклуватися про нього й підтримувати його протягом усього часу, поки йшла справа. Але чоловік тепер ніби не помічав Тіллу, а на людях ставився до неї несерйозно й зверхньо.

Тілла Лундштрьом відчула, що більше не кохає свого чоловіка, 12 листопада 1959 року — в день, коли вони сплатили штраф. Тієї п'ятниці вона сіла за кермо своєї машини й попрямувала до Кальмара, величезного міста неподалік, де купила до столу риби, червоного вина й трошки солоденького на десерт. Святкова вечерея вийшла пишна й ситна — саме така, якою полюблив бачити ці вечери її чоловік. Прибравши зі столу, пара вирішила, що варто було б частіше так ото себе тішити.

Наступного ж дня, на самому світанку, Тілла знову вирушила до міста по продукти.

— Варто цінувати кожну мить, адже ми вже немолоді, а життя таке коротке, — пояснила вона чоловікові, прикрашаючи стіл святковими свічками й піймавши на собі його здивований погляд.

Вечерея вийшла неперевершено смачною: він ласував кожним шматочком, а потім вони промовляли тости й пили вино. Нужденними Лундштрьоми не були, штраф сплачено — тепер можна влаштувати собі свято хоч і кожного дня.

Сама Тілла їла мало, частіше — пригощала коханого. Іноді вона навіть радила чоловікові відмовитися від тієї або іншої страви, адже

«аналізи в нього не дуже добрі». Іноді він до неї навіть дослухався.

За чотири роки й дев'яносто три дні чоловікові Тіллі Лундштрєм відмовила печінка. Він помер, а сама Тілла продала їхній будинок у Дуньо й переїхала до Кальмара. Подальше життя її, у невеличкій мансардній квартирці, що вона винаймала, було приємним і спокійним. У якийсь момент, зрозумівши, що більше фізично не в змозі підійматись сходами, Тілла припинила пити й померла від зневоднення.

Один німецький юрист, який придбав будинок із мансардною квартиркою за сімдесят років після смерті Тіллі, знайшов рукописні щоденники жінки й відновив перебіг тих подій. Лишила після себе Тілла здебільшого рецепти, але чоловік натрапив і на записи, в яких вона розмірковувала про скоєне й згадувала про почуття провини.

Хоча 12 листопада 1959 року Тілла й вирішила, що Зігге Лундштрєм більше не заслуговує на життя, віроломною вбивцею жінка себе не вважала. Жодного разу, сидячи з ним за столом, вона не намагалася вмовити або змусити чоловіка щось з'їсти. Про яку ж «безпорадність» може йти мова, якщо Зігге, усвідомлюючи, що «аналізи в нього не дуже добрі», залюбки уплітав вміст кожної тарілки, кожного келиха?

Однак у своїй праці, що згодом набула неабиякого розголосу, юрист все ж таки визнав Тіллу винною; принаймні з погляду закону. У діях жінки він вбачав особливий тип вбивства: такий, для якого навіть не було ще терміна або визначення до того моменту. Тілла Лундштрєм, згодом знана як Кальмарська вдовиця, лишень створила умови, що посприяли смерті її чоловіка; при цьому Зігге Лундштрєм повністю розумів значення своїх дій і чинив винятково добровільно.

З юридичного погляду, праця не виявилась ефективною. По-перше, вважалося нісенітницею засуджувати людину посмертно. По-друге, якби хтось по-справжньому взявся розглядати цю справу,

існував ризик лишитися без практичного визначення «провини», а цього побоювалися. Хтось навіть пожартував, що, мовляв, узявши Тілла за дружину, Зігге Лундштрьом скоїв самогубство.

Юрист припинив роботу над справою й змирився. Минали роки, думки про Кальмарську вдовицю неодмінно навіювали на нього страх, а мансарду чоловік узагалі намагався оминати. Якось увечері він вирішив розібрати цю цікаву справу із дружиною. Коли вони дійшли до обговорення того, як можна було б найбільш вдало описати злочин, спалахнула запекла суперечка (дружина була лінгвісткою).

Юрист, звісно ж, віддавав перевагу акцентуванню на причині: «Він помер, оскільки вона годувала його м'ясом і солодощами та поїла вином». Адекватним ситуації йому також видавався фінальний варіант: «Задля того, щоб він помер, вона годувала його м'ясом і солодощами й поїла вином». Обидва ці вислови граматично відображали провину вдовиці.

Дружина ж наполягала, що акцент має бути на наслідку: «Вона годувала його м'ясом і солодощами та поїла вином, у результаті чого він помер».

— Саме таке формулювання найбільш відповідає діям твоєї вдовиці.

Вона більше не кохала свого чоловіка, але не повідомила йому про це. Ось у чому полягала провина жінки. Тільки в цьому.

Джерело: Гуннар Оме / Ніколаус Ремшайд (видавець)

«Штучний інтелект у юридично-правовому полі»

Стокгольм, 2067 рік

...

Далі — у повній книжці «Афон 2643».

nashaknyga.com.ua